

NEWS
≡

Podpora EU za novinarske medije: stanje

Marec 2022

Na kratko

Evropska unija podpira sektor novinarskih medijev predvsem s:

- **proračunsko postavko „multimedijske dejavnosti“** za financiranje neodvisnih novinarskih medijev, ki poročajo o zadevah EU;
- **pilotnimi projekti in pripravljalnimi ukrepi** o različnih temah, ki jih vsako leto predlaga Evropski parlament;
- ter nedavnimi ukrepi v okviru **programa Ustvarjalna Evropa** za podporo pluralnosti in svobodi medijev, sodelovanju med mediji in medijski pismenosti.

Medtem ko so dodatne priložnosti za naložbe in financiranje v pripravi, povpraševanje presega razpoložljiva proračunska sredstva (41 milijonov evrov v letu 2021).

I – Od nekaj sklopov ukrepov...

Evropska komisija se zaveda prispevka profesionalnega novinarstva k demokraciji, zato je v preteklosti financirala sektor novinarskih medijev in uredniške dejavnosti prek dveh kanalov:

prvič, prek **proračunske postavke za multimedijske dejavnosti**, ki se osredotoča na financiranje neodvisnih novinarskih medijev, ki poročajo o zadevah EU (projekti, kot so radijsko omrežje, podatkovno vodena omrežja, *Euronews* ali *European newsroom*); ta proračun znaša približno 20 milijonov evrov na letno;

... in drugič, prek **pilotnih projektov in pripravljalnih ukrepov**, ki se izvajajo na podlagi predlogov Evropskega parlamenta ter o katerih se odloča iz leta v leto in lahko vključujejo npr. raziskave ali projekte v zvezi s svobodo in pluralnostjo medijev ali medijsko pismenostjo. Ta podpora je leta 2021 znašala 12 milijonov evrov.

II-... do celovitejšega pristopa

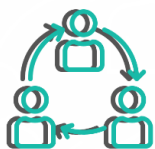
Ker je pandemija močno prizadela sektor novičarskih medijev in glede na vse večje izzive, ki jih prinašajo dezinformacije in spremembe ustvarjanja prihodkov, je Evropska komisija **decembra 2020 začela izvajati pobudo NEWS** kot del širšega načrta za pomoč avdiovizualnemu in medijskemu sektorju pri okrevanju.

[Pobuda NEWS](#) združuje več instrumentov financiranja in vključuje naslednje korake:

Rednejši dialog s predstavniki evropske industrije novičarskih medijev, da bi razumeli obstoječe potrebe in organizacijam pomagali, da uspevajo in izpolnjujejo svojo vlogo v naših demokracijah. Leta 2021 sta potekala dva taka evropska foruma novičarskih medijev, in sicer o [varnosti novinarjev](#) in [industrijski preobrazbi](#).

Boljši dostop do financiranja v okviru naložbenega programa EU InvestEU. V okviru InvestEU bo deloval [jamstveni instrument za kulturne in ustvarjalne sektorje](#), ki je že pomagal 6 000 organizacijam v 19 državah članicah EU. Komisija bo vzpostavila tudi **pilotni projekt za lastniški kapital** za sovlaganje v novičarske medije s filantropi, fundacijami in zasebnimi partnerji. Obe pobudi bodo dopolnjevale storitve usposabljanja, namenjene izboljšanju znanja vlagateljev o trgu novičarskih medijev.

Nepovratna sredstva za projekte sodelovanja medijev. Letni razpisi za zbiranje predlogov v okviru programa Ustvarjalna Evropa podpirajo npr. partnerstva medijskih organizacij, ki želijo izmenjevati dobre poslovne prakse ali izvajati skupne novinarske projekte. Prvih sedem „novinarskih partnerstev“ se bo začelo v začetku leta 2022.

Poleg teh nepovratnih sredstev za novinarska partnerstva program Ustvarjalna Evropa za obdobje 2021–2027 prvič vključuje ukrepe v podporo pluralnosti in svobodi medijev ter medijski pismenosti.

Skupna podpora za EU sektor novičarskih medijev v okviru programa Ustvarjalna Evropa predstavlja 3 % vseh sredstev za obdobje 2021–2027. Prvi razpoložljivi rezultati kažejo, da potrebe sektorja po financiranju presegajo razpoložljiva sredstva, načrtovani proračun programa Ustvarjalna Evropa za obdobje 2023–2027 pa bo nižji kot za leto 2022.

Organizacije novičarskih medijev so upravičene do sredstev na podlagi razpisov v okviru drugih programov (npr. programa Obzorje Evropa), čeprav taki razpisi niso posebej namenjeni novičarskim medijem.

Proračun programa
Ustvarjalna Evropa
za obdobje 2021–2027

Podpora za novičarske medije (3 % = 75 milijonov evrov)

III – Primeri novičarskih projektov in organizacij, ki so prejeli podporo EU v letu 2021

Pilotni projekti in pripravljani ukrepi v podporo svobodi in pluralnosti medijev

Ukrep/projekt	Proračun (približno)	
Orodje za spremljanje pluralnosti medijev	1 milijon evrov	Neposredna nepovratna sredstva: Evropski univerzitetni inštitut (EUI), Firenze
Orodje za spremljanje lastništva medijev	500 000 evrov	Trenutni upravičenec: konzorcij, ki ga vodi Paris-Lodron Universität Salzburg
Podpora tiskovnim svetom	350 000 evrov	Trenutni upravičenec: konzorcij, ki ga vodi Evropska zveza novinarjev (projekt Medijski sveti v digitalni dobi)
Mehanizem za hitro odzivanje na kršitve svobode tiska in medijev	1,38 milijona evrov	Trenutni upravičenec: Evropsko središče za svobodo tiska in medijev (projekt Hitro odzivanje na kršitve svobode medijev)
Čezmejno preiskovalno novinarstvo	1,5 milijona evrov	Trenutni upravičenec: projekt „ Preiskovalno novinarstvo za Evropo “, ki ga vodi Mednarodni inštitut za tisk
Možnosti pripravništva za medije v manjšinskem jeziku	700 000 evrov	Upravičenec: Mednarodni inštitut za tisk (projekt štipendija NewsSpectrum)
Projekti za svobodo medijev v letu 2020	1,275 milijona evrov	Izbranih je bilo pet konzorcijev (Journalism Trust Initiative (pobuda o novinarskem zaupanju), Media4change (mediji za spremembo), The European 4th Estate (evropska četrta veja), Exposing the invisible (razkrivanje nevidnega), Audience-Supported Collaborations for Empowered Media and Societies (projekti sodelovanja za krepitev medijev in družbe ob podpori javnosti).

Razpisi za podporo inovacijam v medijih

Ukrep/projekt	Proračun (približno)	
Novinarska partnerstva (Ustvarjalna Evropa)	8 milijonov evrov	Rezultati razpisa bodo objavljeni v kratkem.
Medijske inovacije (Obzorje Evropa)	26 milijonov evrov	Razpis za leto 2021 je namenjen potopitvenim medijem (18 milijonov evrov) in virtualni resničnosti. Rezultati bodo objavljeni v kratkem.

Razpisi za podporo državljanski udeležbi, udejstvovanju v javnem prostoru in medijski pismenosti

Program	Ukrep/projekt	Proračun (približno)	
Multimedijske dejavnosti	Euronews	16 milijonov evrov	Okvirni sporazum o partnerstvu z letno dodelitvijo nepovratnih sredstev
	Poročanje o zadevah EU prek radijskega omrežja	2,2 milijona evrov	Trenutni upravičenec: Euranet Plus
	Novice o zadevah EU, ki temeljijo na podatkih	700 000 evrov na leto	Trenutna projekta: Evropska mreža za podatkovno novinarstvo in vozlišče EU Data News Hub
	Večjezične vsebine na evropskih platformah	900 000 evrov na leto	Trenutni upravičenec: European newsroom (ki združuje 16 tiskovnih agencij)
Pripravljalni ukrep	Evropske medijske platforme	6 milijonov evrov	Rezultati bodo objavljeni v kratkem.
Pilotni projekt	Mladinski mediji	2 milijona evrov	Rezultati bodo objavljeni v kratkem.

Komisija je poleg navedenih pobud in razpisov v podporo novičarskim medijem sprejela [številne ukrepe](#) za boj proti dezinformacijam.

Nekatere aktualne in prihodnje priložnosti v letu 2022:

- [razpis](#) v okviru programa Ustvarjalna Evropa za podporo medijski pismenosti (2,4 milijona evrov, odprt do 6. aprila 2022)
- [razpis](#) v okviru programa Obzorje Evropa za podporo medijem in demokraciji (9 milijonov evrov, odprt do 20. aprila 2022)
- drugi [razpis](#) za podporo novinarskim partnerstvom (7,5 milijona evrov, odprt do 7. septembra 2022)
- razpis v okviru programa Ustvarjalna Evropa za podporo samoregulaciji in mehanizmu za hitro odzivanje na kršitve svobode medijev (4,1 milijona evrov, objavljen predvidoma v drugem četrtletju leta 2022)
- tretji razpis za podporo mladinskim medijem (9 milijonov evrov, objavljen predvidoma v tretjem četrtletju leta 2022)
- razpis za podporo lokalnim in regionalnim novičarskim medijem (dva milijona evrov, objavljen predvidoma v drugem četrtletju leta 2022)
- razpis za organizacijo evropskega festivala novinarstva in medijske pismenosti (milijon evrov, objavljen predvidoma v četrtem četrtletju leta 2022)
- razpis za podporo evropskim medijskim platformam (6 milijonov evrov, objavljen predvidoma v drugem ali tretjem četrtletju leta 2022)
- razpis za izboljšanje predstavljanja in vključevanja beguncev in migrantov v medijih (500 000 evrov, objavljen predvidoma v drugem četrtletju leta 2022)
- razpis [Digitalna Evropa](#) za podporo evropskemu [medijskemu podatkovnemu prostoru](#) (8 milijonov evrov, objavljen predvidoma v tretjem četrtletju leta 2022)

[Spremljajte razpise EU v sektorju novičarskih medijev](#)

Twitter: [@MediaEU](#)